

אוֹמֵר: יִדְלַק כֹּל הַבְּגָד. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: יַעֲלֶה
- יתבטל החוט **בְּאֶחָד וּמֵאֲתַיִם** חוטים:

משנה ג

הָאוֹרֵג מְלֵא הַסֵּיט מִצְמֹר הַבְּכוֹר בַּבְּגָד -
יִדְלַק הַבְּגָד כיון שצמר בכור אסור בהנאה, שנאמר
(דברים טו, יט): "וְלֹא תִגְזַז בְּכוֹר צֹאֲנֶךָ". האורג
וּמִשְׁעַר הַנְּזִיר שאסור בהנאה, שנאמר (במדבר ו,
יח): "וְלִקַּח אֶת שְׁעַר רֹאשׁ נְזִירוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר
תַּחַת זִבַּח הַשְּׁלָמִים", וכן **וּמִפֶּטֶר הַמּוֹר** שנערף
ואסור בהנאה. האורג אחד מהם כמלוא הסיט **בִּשְׂק**
- **יִדְלַק הַשֶּׁק. וּבְמִקְדָּשֵׁינוּ** - אם הצמר או השער
הוא של קדשי בדק הבית או של קדשי מזבח -
מִקְדָּשֵׁינוּ - אוסרים בהנאה **כָּל שֶׁהֵן** אפילו בפחות
ממלוא הסיט⁵:

משנה ד

תִּבְשִׁיל שֶׁבִשְׁלוֹ בְּקִלְפֵי עֲרֵלָה - שהסיק כירה
בקליפות ערלה ובישל עליה - **יִדְלַק** - יישרף
התבשיל, כיון שקליפות הערלה, שהוסקו כעצים,
השביחו את התבשיל. **נִתְעַרְבַּב הַתְּבִשִׁיל בְּאַחֲרֵיִם -**
בתבשילים אחרים המותרים - **יַעֲלֶה בְּאֶחָד**
וּמֵאֲתַיִם:

משנה ה

וכן **תֵּנּוֹר שֶׁהִסִּיקוּהוּ בְּקִלְפֵי עֲרֵלָה וְאַפָּה בּוֹ אֶת הַפֶּת -** תִּדְלַק הַפֶּת מפני
שיש שבח עצים בפת. **נִתְעַרְבַּב בְּאַחֲרוֹת -** תַּעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאֲתַיִם:

משנה ו

מִי שֶׁהָיוּ לוֹ חֲבִילֵי תֵּלְתָן - צמח ממשפחת הקטניות **שֶׁל פְּלֵאי הַכֶּרֶם** היינו
גידל תלתן בכרמו ועשה ממנו חבילות, ואסורים הם משום כלאי הכרם, **יִדְלְקוּ**
שנאמר (דברים כב, ט): "לֹא תִזְרַע כְּרָמְךָ כְּלָאִים פֶּן תִּקְדַּשׁ הַמְּלֶאכָה", ודרשו "תִּקְדַּשׁ"
- תוקד אש.

ביאורים והרחבות

5. הטעם שמחמירים בקדשים מבואר בירושלמי, לפי שמדובר בקדשים שיש להם פדיון, ודבר
שיש לו מתירין אפילו באלף אינו בטל.

ר' עובדיה מברטנורא
לאיסור, הלכך כשארגו בבגד
ואין ידוע איזו הוא, ר"מ אומר
ידלק לטעמיה. וחכ"א יעלו
באחד ומאתים לטעמייהו,
כפלוגתא דלעיל: ג מצמר
הבכור. ואסור לגזוז בכור,
שנאמר (דברים טו) ולא תגזו
בכור צאנך. ובבכור בעל מום
איירי ולהכי בעי מלא הסיט,
דאילו בכור תם הרי הוא
מוקדשים, ותנן ובמוקדשים
מקדשים כל שהוא: משער
הנזיר. ושערו אסור בהנאה
שנא' (במדבר ו) קדוש יהיה גדל
פרע גדולו של פרע יהיה קדוש:
(ומפטר המור. לאחר עריפה
כולי עלמא מודו דאסור בהנאה
דגמרינן עריפה עריפה מעגלה
ערופה: בשק. גבי צמר תנא
בגד וגבי שער תנא שק דהכי
אורחיה: ד ידלק. דיש שבח
עצים בתבשיל, וכן בפת: יעלה
בא' ומאתים. ובהא מודה ר"מ,
דאין זה מעשרה דברים דחשיב
ר' מאיר דמקדשים, כדמוכח
בירושלמי: ו חבילי תלתן. אין
חבילה פחותה מכ"ה זירים: